

Naam:
Klas:

Stadrally

Met je groepje ga je het oude centrum van Aken ontdekken. Je komt langs verschillende bezienswaardigheden. In deze werkbladen beantwoord je vragen en je volgt de route die beschreven staat. Na afloop lever je de werkbladen in bij je docent. Succes!

Opdracht 1. Elisenbrunnen

a) Welke geur verspreidt het water van de Elisenbrunnen?

In het ronde gedeelte zijn twee kuipen te zien, waarin water uit een gouden spuwer stroomt. Hiernaast hangt een bordje met informatie. Lees het bordje en beantwoord de volgende vraag:

b) Welke temperatuur heeft het water? Voel maar!

Aken heeft veel warmwaterbronnen en trok daarom vroeger veel beroemde gasten die in een van de vele badhuizen kwamen baden. Aan de wand van de *Wandelhalle* staan in marmeren platen de namen van een aantal van deze gasten gegraveerd.

c) Zoek uit welke prominente gast de *Elisenbrunnen* bezocht in het jaar/de jaren...

789 – 814 _____

1737 _____

1806 _____

→ *Loop nu door de Elisengarten naar de Archäologische Vitrine.*

Opdracht 2. Elisengarten: Archäologische Vitrine

Rondom de *Archäologische Vitrine* vind je veel bordjes met informatie. Bij nummer 9 gaat het over knikkers. Lees dit bordje en beantwoord de vraag.

Al in de 16^e eeuw speelden kinderen met knikkers. Waarvoor werden de knikkers nog meer gebruikt?

→ Ga naar de hoek van de Elisengarten waar de Hartmannstraße en de Ursulinerstraße bij elkaar komen. Hier zie je een fontein.

Opdracht 3: Kreislauf des Geldes

a) Wat zou de naam van de fontein *Kreislauf des Geldes* betekenen?

b) Kies twee figuren aan de rand van de fontein uit. Beschrijf wat zij met geld te maken hebben.

Figuur 1

Figuur 2

→ Ga naar links richting Münsterplatz. Al snel zie je aan je linkerhand het restaurant Hans Wurst.

Opdracht 4: Restaurant *Hans Wurst*

a) De naam zegt het al: in welk product is dit restaurant gespecialiseerd?

Er hangen twee menukaarten buiten: een grote opvallende, maar rechts van de grijze deur ook een wat kleinere. Bekijk deze kleinere kaart.

b) Wat krijg je als je een HANSAachen, een specialiteit uit Aken, bestelt?

→ *Loop nu naar de ingang van de Dom toe.*

Opdracht 5: *Aachener Dom*

a) De deur van de Dom wordt *Wolfstür* genoemd. Toch is er op de handgreep geen Wolf te zien. Welk dier wel?

De deur is vanwege een sage over de bouw van de Dom naar een wolf genoemd: omdat er te weinig geld was om de bouw van de Dom te voltooien, bood een man aan alles verder te zullen betalen in ruil voor de eerste levende ziel die het nieuwe gebouw zou binnengaan. De burgers van Aken snaptten dat de man de duivel was, maar ze gingen toch akkoord. Toen de Dom klaar was, bedacht een slimme man een list: hij stuurde een wolf die in het bos gevangen was als eerste de nieuwe Dom binnen. De duivel was woedend dat hij geen mensenziel had gekregen en sloeg woedend de deur achter zich dicht. Hierbij verloor hij ook nog eens zijn duim. **Als je je vingers in de mond van het rechterdier steekt dat de deurknop vormt, kun je de duim van de duivel nog voelen!**

→ *Betreed nu de kerk. Wees rustig en overleg met elkaar op fluisterton!*

Ga naar de *Karlsschrein*. In een schrijn worden kostbaarheden en vaak ook objecten of gebeenten van heiligen of belangrijke personen bewaard.

b) Wat zou er in de *Karlsschrein* kunnen liggen?

In het achthoekige deel van de Dom, het octagoon, zie je op het plafond verschillende mozaïeken. Als je onder een boog staat en omhoog kijkt, zie je ook dat er in iedere boog een patroon van mozaïek te zien is.

c) Kies een boog uit waarvan jij het patroon van mozaïek het mooiste vindt en schets dit patroon na.

d) Welke kleuren zijn er voor het mozaïek gebruikt?

→ Ga nu vanuit het Domhof naar de Fischmarkt. Hier bevindt zich het Grashaus.

Opdracht 6: Grashaus

Aan de grijze wegwijzer op de Fischmarkt hangt een bord met informatie over het Grashaus, dat zich schuin tegenover de wegwijzer bevindt. Lees deze informatie en beantwoord de vraag.

Welke functies heeft het Grashaus allemaal gehad?

→ Loop nu weg van de Dom en de Fischmarkt door de Rennbahn totdat je bij de kruising met de Klappergasse komt. Hier staat de fontein Türelüre-Lißje.

Opdracht 7: Türelüre-Lißje

a) Beschrijf wat de drie jongens aan het doen zijn

b) Welke gezichtsuitdrukking heeft het meisje?

Deze fontein beeldt een oud Akens liedje uit over drie jongens die een meisje, Lißje (Liesje) de weg versperren, terwijl het meisje dringend naar huis wil, omdat zij een natuurlijke behoefte heeft.

c) Wat zou het meisje aan het doen zijn?

→ Loop nu een stukje terug door de Rennbahn en ga via de Johannes-Paul-II Straße, de Ritter Chorus-Straße naar het Katschhof. Je bent nu aan de achterkant van het raadhuis. Ga via de linkerkant de trap omhoog en loop om het Rathaus heen. Je staat nu op de Markt.

Opdracht 8: Rathaus und Markt

Als je het plein een stuk oversteekt, vind je aan een grijze paal met wegwijzers een bord met informatie over het raadhuis. Lees deze informatie en beantwoord vraag a.

a) Waarop werd het raadhuis rond 1350 gebouwd?

Naast je zie je een grote fontein.

b) Wie zou deze man zijn die hoog boven op de fontein voor het raadhuis staat?

Opdracht 9: Handtekening van Karel de Grote

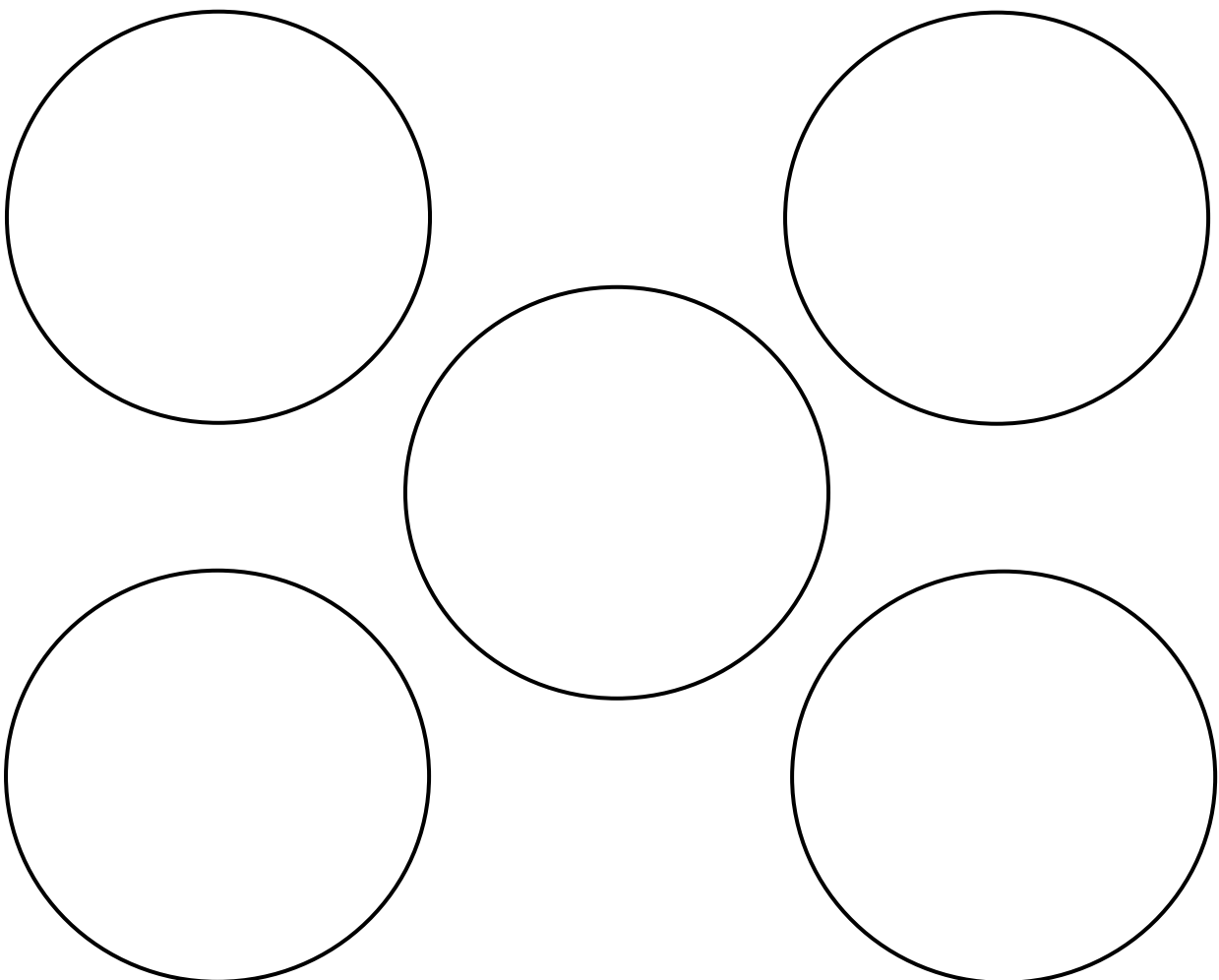
Als je nog bij het bord bent met informatie over het raadhuis en met je gezicht naar het raadhuis staat, zie je direct aan je linkerhand drie emblemen zoals op de afbeelding hiernaast. Op deze emblemen staat de handtekening van Karel de Grote.

Loop nu vanuit deze drie emblemen continu rechtdoor. Je komt een klein stukje door de Krämerstraße voordat je op de Hühnermarkt komt. Op de Hühnermarkt zie je een grote fontein. Voor deze fontein zie je weer drie van deze emblemen.

a) Hoeveel emblemen heb je in totaal geteld terwijl je van de wegwijzer op de *Markt* naar de fontein op de *Hühnermarkt* liep?

b) Als jij later beroemd wordt en in jouw stad of dorp een embleem met jouw handtekening in de grond zou worden gemetseld, hoe zou dat embleem er dan uitzien? Ieder groepslid mag er eentje voor zichzelf ontwerpen.

Opdracht 10: *Granusturm*

Tussen de fontein op de *Hühnermarkt* en het Couven-Museum staat een zogeheten chronoscoop. Dit is een donkere zuil met daarin een soort verrekijker. Als je daarin kijkt, zie je een filmpje. Het filmpje gaat over de *Granusturm* van het raadhuis die vanuit deze plek ook goed te zien is.

Bekijk het filmpje over de *Granusturm*. Dit is de oudste toren van het raadhuis. Beantwoord dan de vragen.

a) Hoe werd deze toren aanvankelijk genoemd?

b) Waarom was de *Granusturm* geen vestigingstoren?

→ *Loop nu naar het Couven-Museum.*

Opdracht 11: *Couven-Museum*

a) Wat is er in dit museum te zien?

b) Hoeveel kost een bezoek aan dit museum voor volwassenen? En hoeveel voor scholieren (scholieren mogen naar binnen tegen het gereduceerde tarief)?

→ *Links van het Couven-Museum loopt de Rommelgasse. Loop deze in en ga dan linksaf de Körbergasse in. Op de plaats waar de Körbergasse afloopt staat naast een café het Printenmädchen.*

Opdracht 12: Aachener Printen

a) Het meisje in het standbeeld houdt een Aachener Printe vast. Wat zou dat zijn?

b) Vraag bij een bakkerij in de buurt naar de ingrediënten van de Akense Printen. Probeer er minstens 3 te weten te komen

Sprachhilfe

wees beleefd als je iemand aanspreekt en gebruik altijd 'Sie'

- Entschuldigung, dürfen wir Sie was fragen?
- Können Sie uns einige Zutaten der Aachener Printen verraten?
- Können Sie das mal wiederholen?
- Vielen Dank für Ihre Hilfe.

1 _____

2 _____

3 _____

→ Volg de straat Büchel (let op deze straat maakt een bocht!) totdat je aan je linker hand een gebouw van Randstad ziet. Na dit gebouw ga je naar links. Na ongeveer 50 meter kom je op een plein.

Opdracht 13: Klenkes Denkmal

a) Hier zie je een standbeeld van mensen met de pink van de rechterhand in de lucht. Waarom maken ze dit gebaar?

b) Maak een foto van jullie groepje terwijl jullie ook dit gebaar maken.

→ Loop nu via de Friedrich-Wilhelm-platz weer terug naar de Elisenbrunnen. Je hebt de Stadrally voltooid!